

Adreces d'interès

FETS - Finançament Ètic i Solidari

Associació que agrupa diverses entitats catalanes del Tercer Sector i de l'economia social i solidària. Desenvolupa tres grans línies d'actuació: sensibilització, foment de les entitats que ofereixen instruments d'estalvi i finançament ètic a Catalunya i promoció d'un banc ètic a Catalunya.

Via Laietana 45, esc. B, 1r 2a
08003 Barcelona
Tel. 93 317 17 67
www.fets.org
fets@pangea.org

COOP57 - Serveis Financers Ètics i Solidaris

Cooperativa adreçada al món de l'economia social de Catalunya i de les persones compromeses amb el finançament ètic i solidari en l'ús dels seus propis estalvis. Vol consolidar-se com un instrument tant d'inversió com de finançament alternatiu, ètic i solidari.

c. Méndez Nuñez, 1 pral. 2a
08003 Barcelona
Tel. 93 268 29 49
coop57@comalter.net

Oikocredit Catalunya

Delegació d'Oikocredit Internacional que es dedica a la captació de fons a Catalunya per invertir-los mitjançant la compra d'accions d'Oikocredit Internacional. Aquestes inversions s'utilitzen per atorgar crèdits a organitzacions locals dels països en desenvolupament amb projectes productius.

c. Bisbe Laguarda, 4
08001 Barcelona
Tel. 93 441 63 06
www.pangea.org/oikocredit
catalunya@oikocredit.org

Intermón Oxfam

Fundació independent, sense ànim de lucre, que treballa per eradicar la pobresa de les poblacions del Sud i proporcionar els mitjans perquè puguin assolir el seu propi desenvolupament. Una de les eines que utilitza és el finançament ètic i solidari.

c. Roger de Llúria, 15
08010 Barcelona
Tel. 93 482 07 00
www.fondoetico.com
mburkardt@intermon.org

Pàgines web de Bancs Ètics Internacionals

Banca Popolare Etica:	www.bancaetica.com	SEWA Bank:	www.sewabank.org
Triodos Bank:	www.triodos.com	Oikocredit:	www.oikocredit.org
South Sore Bank:	www.sbk.com	Cooperative bank:	www.co-operativebank.co.uk
Grammen Bank:	www.grameen.com		

Informa't sobre l'associacionisme juvenil de Barcelona trucant al:

901 51 52 53

El vostre telèfon d'informació

Imprès en paper reciclat. Maquetació i disseny: Jordi Juan Pujol
Impressió: Gramagraf, S.C.C.L./D.L. B-17327/2000

Casal
d'Associacions
Juvenils de Barcelona

Co-gestional pel:

CONSELL DE LA JOVENTUT
DE BARCELONA
CJB

en representació de les
associacions juvenils
de la ciutat

En conveni amb:

Ajuntament de Barcelona

901 51 52 53

Casal
d'Associacions
Juvenils de Barcelona

El vostre fax: 93 265 51 58
El vostre e-mail: casal@casalbcn.info
La vostra web: www.casalbcn.info

Ausiàs Marc, 60
08010 Barcelona

Núm. 42, juliol de 2003

Banca ètica

Els bancs socials alternatius o bancs ètics ja són un fenomen habitual en molts països europeus. Aquests tipus d'institucions proposen una activitat financera que satisfaci tant les necessitats socials, establint com a condició la promoció del desenvolupament humà, com l'assoliment de rendiments econòmics. Al contrari que els bancs tradicionals, aquests "nous" bancs no cerquen la rendibilitat financera i el creixement dels seus patrimonis a qualsevol preu i sense tenir en compte cap tipus de criteri ètic.

En alguns països europeus (Holanda, Gran Bretanya o Bèlgica) hi ha institucions que ofereixen a la seva clientela la possibilitat d'invertir els seus diners en el finançament de projectes socials. També ofereixen crèdits a baix interès per a aquests mateixos projectes o donen avals per altres bancs,... tot plegat amb la intenció de desenvolupar al màxim l'economia social.

Als països de la conca mediterrània encara és difícil trobar iniciatives d'aquesta mena. Tanmateix, en els darrers anys, s'ha anat desenvolupant a Catalunya un procés per a l'establiment de diferents entitats que treballen en aquest àmbit. Aquestes institucions adopten criteris de responsabilitat social o ambiental i afavoreixen l'accés dels grups socials més desafavorits als seus sistemes financers. Així doncs, la inversió en aquest tipus de bancs significa, en molts casos, el fet de fugir de la possible contradicció que es dona quan, per exemple, una entitat amb objectius pacifistes manté relacions financeres amb institucions bancàries que participen, directa o indirectament, en negocis i inversions contràries als principis de l'associació.

La participació de les entitats en la banca ètica pot realitzar-se, principalment, de dues formes ben diferents. La primera, mitjançant el dipòsit dels estalvis de l'associació, fet que suposa ser coneixedors, i també participis, de com s'inverteixen els diners. I, la segona, mitjançant l'atorgament de microcrèdits a projectes de caire social, mediambiental, de cooperació,...

Aquest butlletí 901 51 52 53 pretén donar algunes informacions útils tant perquè es tingui un major coneixement de la Banca Ètica, com per saber quines possibilitats de participació poden tenir-hi les associacions.

6 qüestions sobre la Banca Ètica

Què és un banc ètic?

Un banc ètic és una entitat financera que intenta assolir simultàniament dos objectius:

1. Finançar activitats econòmiques que tinguin un impacte social positiu.
2. Fer beneficis.

Si un banc ètic s'oblidés del primer objectiu, esdevindria tan sols un banc. Si s'oblidés de vetllar pel segon, lògicament acabaria desapareixent o bé deixaria de ser un banc. Així doncs, qualsevol projecte que desitgi rebre finançament per part d'un banc ètic ha de complir dues condicions: tenir un benefici social i alhora ser viable econòmicament.

Qui gestiona els bancs ètics?

Com qualsevol altre banc, un banc ètic està sota la supervisió i el control del banc central del país on ha estat legalment autoritzat per exercir la seva activitat. La seva gestió i direcció es posa en mans de professionals del negoci bancari. Es tracta de personal de la banca que demostra una forta sensibilitat envers temes com els drets humans, el medi ambient o l'exclusió social. En altres paraules, banquers ètics.

L'ètica és rendible?

Les diferents experiències demostren dia a dia que la inversió i l'estalvi ètic són rendibles tant des del punt de vista social com des del punt de vista estrictament financer. És per això que cada cop més estalviadors i entitats opten per aquesta fórmula.

Qui pot ser client o clienta d'un banc ètic?

El terme client o clienta pot fer referència tant a les persones i/o entitats que dipositen els seus estalvis en els bancs ètics, com a aquelles que són destinatàries dels seus préstecs (microcrèdits). En alguns casos aquestes dues figures coincideixen, de forma que un mateix individu o una entitat pot esdevenir client estalviador i alhora client prestatari. En determinats bancs ètics de naturalesa cooperativa és habitual que la possibilitat d'accedir a un préstec depengui directament de la capacitat d'estalvi de la persona i/o entitat que sol·licita el finançament.

La principal característica de la clientela prestatària és el fet que no poden accedir als bancs convencionals. Aquesta situació d'exclusió financera afecta a un ampli i heterogeni grup de col·lectius generalment exclosos de la societat. Pel que fa a la clientela estalviadora, es tracta generalment de persones i/o entitats que, tot i gaudir d'una bona - o com a mínim estable - situació econòmica, promouen una sèrie de principis que fan que, a l'hora d'estalviar, no només busquin obtenir un bon rendiment financer. Els estalviadors ètics tenen altres motivacions addicionals, com per exemple ser coherents amb els seus principis.

Quina relació tenen els bancs ètics amb el Tercer Sector?

El finançament dels bancs ètics sol anar dirigit cap als col·lectius i projectes socials involucrats en l'anomenat Tercer Sector, el qual inclou al conjunt d'organitzacions sense ànim de lucre i, en determinats països, també a les empreses d'economia social.

De vegades, la connexió entre un banc ètic i el Tercer Sector es produeix a nivells diferents. Tant als àmbits d'intervenció (cooperació social, cooperació internacional, medi ambient, cultura i societat civil) com al fet que entre els accionistes d'aquests bancs ètics s'hi trobin ONG's, cooperatives, associacions, organitzacions religioses i sindicats. Totes aquestes entitats juguen un paper decisiu en l'evolució de la Banca Ètica, participant en el procés de promoció i aportant bona part del capital necessari per a la seva constitució.

Un tercer vincle de connexió és el coneixement que sovint tenen les organitzacions del Tercer Sector dels projectes i persones que sol·liciten préstecs als bancs ètics. L'opinió favorable d'aquestes organitzacions pot arribar a ser acceptada pels bancs ètics com una garantia informal.

Sota quins criteris es mou la banca ètica?

Criteris ètics positius (banca ètica)

- Manufacturació de productes mediambientals, biològics, de control de la pol·lució, de reducció de despesa d'energia, d'educació, de productes elaborats per col·lectius socials relacionats amb la inserció laboral.
- Reducció de la despesa d'energia i la utilització d'energies renovables.
- Polítiques de reciclatge i minimització del malbaratament mediambiental.
- Respecte a la biodiversitat.
- Recolzament al desenvolupament comunitari i local.
- Igualtat d'oportunitats de gènere, dones en càrrecs directius i tractament igualitari dels treballadors i de les treballadores.
- Relació de l'empresa en l'educació i la formació dels treballadors i treballadores i de les famílies.
- Relació de l'empresa amb els sindicats i demandes laborals.
- Transparència en la gestió econòmica i financera.
- Suport a iniciatives d'empreses o projectes mediambientals.
- Suport a iniciatives de comerç just i consum responsable.
- Transferència de tecnologia a països pobres.
- Relació amb els proveïdors europeus o d'altres continents.
- Respecte als Drets Humans i activitats en països amb vulneració d'aquests drets.

Criteris ètics negatius

- Producció i venda d'alcohol.
- Producció i venda de tabac.
- Producció i oferiment d'empreses de joc.
- Producció i venda de pornografia.
- Producció i venda d'armament.
- Subministrament a l'exèrcit.
- Explotació laboral, explotació infantil en tots els països proves amb animals.
- Destrucció del medi ambient.
- Contaminació d'aigua o d'aire.
- Agricultura intensiva, biotecnologia i manipulació genètica.
- Producció d'energia nuclear.
- Destrucció de la capa d'ozó.
- Producció i distribució de pesticides.
- Tala de boscos tropicals.
- Utilització de fusta tropical com a matèria primera.
- Minería amb alta contaminació i residus.
- Grans plantacions en els països del Sud, explotació laboral i mediambiental.
- Deslocalització a països del Sud amb pràctiques d'explotació laboral.
- Mal comportament comercial i publicitari de l'empresa.
- Interessos estrictament polítics i econòmics a nivell internacional en països del Sud.
- Recolzament a règims polítics dictatorials.
- Especulació financera.
- Evasió d'impostos i paradisos fiscals.
- Monopolis econòmics.
- Comerç de drogues i màfia.